

- Nedstrømstallene i Statoil sin land-for-land rapport om oppstrømstall gjør at rapporteringen ikke er transparent
- Ved å rapportere på bare kjøp av varer og tjenester og ikke hele kostnaden, skapes høyere fortjeneste enn hva tilfellet er for utvinningsvirksomhet (oppstrøms)
- Statoils rapportering er så misledende at Statoil bør publisere en ny rapport med korrekte tall for oppstrømsaktiviteter

Nedstrømstall forurenses oppstrømstall

i Statoils første land for land rapport

Forurensing i Statoils land-for-land tall

Den norske forskriften er klar: Det er utvinningsvirksomheten (oppstrømsvirksomheten) som skal rapporteres på land for land. Publish What You Pay Norges analyse viser at Statoil i sin rapportering blander tall fra nedstrømsvirksomheten og dermed forurenser tallene fra oppstrømsvirksomheten.

Dersom Statoil i tillegg ønsker å rapportere på sin nedstrømsvirksomhet, så er det fint. Men utvinningsvirksomheten må uansett rapporteres separat, og i samsvar med forskriften.

Den norske land-for-land forskriften har samme definisjon som EU-direktivet på hva som menes med oppstrømsaktiviteter: "...med «virksomhet innen utvinningsindustrien» menes virksomhet som omfatter leting etter, prospektering etter, funn av, utvikling av og utvinning av mineraler, olje, naturgassforekomster eller andre materialer". Dette er det som kalles oppstrømsaktiviteter i utvinningsindustrien. Nedstrømsaktivitetene er raffinering, handel og markedsføring / salg av endelig produksjon. Nedstrømsaktivitetene er ikke en del av definisjonen av den nåværende land-for-land rapporteringen som angitt i EU-direktivet, og heller ikke i den norske forskriften.

Måten Statoil har rapportert på er skadelig for arbeidet for mer transparent rapportering av utvinningsindustrien over hele verden. Det er fordi man ikke får klare sammenhenger mellom skatter betalt i oppstrømsaktiviteter og konteksten som skattene er betalt i (oppstrømsaktiviteter). Derfor bør Statoil publisere en ny rapport som er i tråd med forskriften og rapporterer oppstrømsaktivitetene land for land. Dersom nedstrømsaktiviteten rapporteres (separat) bør inntekter og kostnader forbundet med denne rapporteres i det land inntekten faktisk inntjenes, eller kostnaden legges.

Norske politikere og byråkrater bør ta noe av skylden for at Statoil søler det litt til i den første land-for-land rapporteringen i verden.

Når forskriften kun krever at selskaper skal rapportere kjøp av varer og tjenester blir ikke den fulle kostnaden av oppstrømsvirksomheten vist. Dette betyr igjen at det virker som fortjenesten i det enkelte land er høyere enn den egentlig er, som igjen får den effekten at skattene som rapporteres synes relativt sett lavere enn de faktisk er. Det medfører at selskapet kan tiltrekke seg kritikk for å betale for lite skatter relativt til den tilsynelatende fortjenesten. Norske myndigheter utsetter derfor Statoil og andre selskaper for unødvendig og urettferdig kritikk når de lager en forskrift som inneholder slike svakheter. Publish What You Pay Norge har jobbet intenst siden lenge før forskriften kom ut for at norske myndigheter må rette opp svakheter i rapporteringen, for å sikre at rapporteringen er så korrekt som mulig. Vi er kommet langt, men forskriften mangler tre sentrale elementer for å virke etter hensikten. Politikerne har ansvar for å lage en god lov, og for at det er de relevante tallene som rapporteres: Kun oppstrømsaktiviteter eller oppstrømsaktiviteter separert ut og med alle kostnader inkludert.

Betalt skatt i sin naturlige sammenheng er rapportering av ansatte, investeringer, produksjon, inntekter, kostnader og skatter for utvinningsvirksomhet (som er oppstrøm) i alle land rundt om i verden - intet mer, intet mindre.

Statoil har selv på side 5 i sin land-for-land rapport vist Statoils verdikjede og omfanget av rapporteringen, som er leting og produksjon (oppstrøm). Hvorfor rapporteringen da skal bli forurensset av tall fra transport, raffinering og foredling, samt markedsføring og handel forstår vi ikke. Tabellen viser at Statoil forstår omfanget av rapporteringen.

Sivilsamfunn og andre har ventet i mange år på første land-for-land rapportering i verden. Vi forventer at Statoil skal sette gullstandarden for hvordan dette skal gjøres. Det bør Statoil gjøre, og det kan Statoil gjøre.

Men da må Statoil publisere en ny land-for-land rapport med de riktige tallene.

Publish What You Pay Norge har i tabellen under forsøkt å skille oppstrømsinformasjonen fra de totale tallene i

land-for-land rapporten ved hjelp av informasjon fra selskapets årsregnskap (!), og dette er hva Publish What You Pay Norge fant (valutakurs 2014 USD / NOK = 6,304116):

ABC for land for land rapportering	Inntekter (mill NOK) A	Produksjonsvolum (mill BOE) B	Inntekt per fat (USD) (A/B)/6,304116 = C
Oppstrøm Norge	182200	432,0	\$ 66,90 per fat o.e.
Oppstrøm internasjonalt	85.200	271,3	\$ 49,82 per fat o.e.
Nedstrøm og handel	339.450		
Totalt	606.850	703,3	\$ 136,87 per fat o.e.
Brent oljepris 2014 som rapportert av Statoil			\$ 98,90 per fat o.e.
Brent oljepris 2014 fra eksterne kilder (EIA og Statista)			\$ 99,02 per fat o.e.

Det vi kan lese ut i fra denne tabellen er at Statoil ville ha skapt svært gode resultater for de ressursrike land hvis de var i stand til å nå en oppstrøms omsetning på \$ 136,87 per fat o.e. (oljeekivalent).

Men det er ikke tilfelle, og dette skyldes to forhold:

(1) Statoil selger mye gass i Norge, USA og andre steder, og dermed er forventningen at den realisererte prisen per fat o.e. bør være betydelig lavere enn Brent-oljeprisen. Publish What You Pay Norge's analyse ovenfor viser at den realisererte prisen oppstrøms er \$ 66,90 i Norge, og et gjennomsnitt på \$ 49,82 internasjonalt. (Men det er umulig å sjekke det land-for-land før Statoil har publisert en riktig land-for-land rapport.)

(2) Nedstrømstall har fått lov til å forurense oppstrøms land-for-land rapportering.

Det er positivt at Statoil har laget en omfattende rapport og også lagt ved en uavhengig, men begrenset kontrollrapport. Men, selv om kontrollrapporten er begrenset burde den fanget opp problemstillingene over. Problemstillingen, og det faktum at Publish What You Pay Norge har benyttet finansregnskapet til å påpeke feilen på overordnet nivå viser at dette er finanstill som hører hjemme i noter til finansregnskapet. Det burde omfattet den kvalitetskontroll som den eksterne revisjonen gjør av finansregnskapet.

SYNES DU AT ARBEIDET VI GJØR ER VIKTIG? DIN STØTTE GJØR ARBEIDET VÅRT MULIG!

DU KAN STØTTE PWYP NORGE MED Å SENDE EN SMS

Send **PWYPNORWAY** 500 til **09316**

(Du skriver inn det beløpet du ønsker å gi, opp til kr, 500)

Telefonregningen din vil da bli belastet for beløpet.

All støtte hjelper!

Send SMS to **09316** with text

PWYPNORWAY followed by (donation amount)

e.g. pwypnorway 500

(donations in NOK, international users must use +47 417 16 016)

@PWYPNorway

facebook.com/PWYPNorway

PublishWhatYouPay Norway

PWYP Norge er den norske avdelingen i et globalt nettverk som består av over 800 organisasjoner fra over 70 ressursrike land i verden. Vi arbeider for finansiell åpenhet i utvinningsindustrien slik at land kan mobilisere egenkapital for en bærekraftig utvikling.

ISBN 978-82-93212-50-8

Publish
What You Pay
NORWAY